

04070, м. Київ, вул. Борисоглібська, буд. 3, 5-й поверх,
тел: +38 (044) 392-73-71
email: info@unba.org.ua, веб-сайт: www.unba.org.ua

5th floor, 3 Borysoglibska st., Kyiv, 04070, Ukraine
phone: +38 (044) 392-73-71
email: info@unba.org.ua, web-site: www.unba.org.ua

**Голові Комітету Верховної Ради України
з питань правової політики
Денису МАСЛОВУ**
e-mail: maslov@rada.gov.ua

Шановний пане Денисе!

Національна асоціація адвокатів України (далі – НААУ) висловлює Вам свою повагу та звертається стосовно такого.

У Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України «Про внесення змін до статті 363 Кодексу адміністративного судочинства України щодо поновлення судом пропущеного строку подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами» (реєстр. № 12072 від 27.09.2024).

Зважаючи на необхідність оптимізації законодавства, НААУ здійснила правовий аналіз цього законопроекту.

Метою прийняття законотворчої ініціативи є безпосередньо передбачити в КАС України обставини, які адміністративний суд обов'язково має оцінити при визначенні поважності причин пропуску процесуального строку на подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

За загальним правилом застосування критерію «поважності» причин пропущеного процесуального строку передбачається КАС України для всіх процесуальних строків, встановлених КАС України, крім випадків, коли кодексом встановлено неможливість такого поновлення. Вказане питання регулюється ч. 1 ст. 121 КАС України.

Так, застосування критерію «поважності» передбачається в КАС України при вирішенні судом питань щодо:

- поновлення пропущеного строку на подання доказів (ст. 79 КАС України);
- поновлення пропущеного строку на подання адміністративного позову, апеляційної та касаційної скарги (ст.ст. 121, 298, 299, 332, 333 КАС України);
- оцінки підстав неявки в судові засідання (ст.ст. 88, 205, 313 КАС України);
- поновлення пропущеного строку на пред'явлення виконавчого листа до виконання (ст. 376 КАС України);
- поновлення пропущеного строку на пред'явлення заяви про відновлення втраченого судового провадження (ст. 387 КАС України);

• при вирішенні інших питань, коли вчинення певної процесуальної дії обмежується законодавцем певним процесуальним строком.

Натомість жодна з норм КАС України не містить обов'язкового переліку обставин, що підлягають оцінці судом при вирішенні питання про поновлення певного пропущеного процесуального строку. На наше переконання, це відображає позицію законодавця, відповідно до якої оцінка поважності причин того чи іншого пропуску процесуального строку належить до виключної дискреції суду, що вирішує відповідне процесуальне питання. У такому випадку наявність чи відсутність поважних причин для такого пропуску оцінюється за внутрішнім переконанням суду.

Разом з тим із прийняттям у 2018 році змін до процесуальних кодексів, а також до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» до законодавства України було запроваджено обов'язок усіх осіб враховувати правозастосовні висновки Верховного Суду.

Зокрема, згідно з ч.ч. 5, 6 ст. 13 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» висновки щодо застосування норм права, викладені у постановах Верховного Суду, є обов'язковими для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, що містить відповідну норму права. Висновки щодо застосування норм права, викладені у постановах Верховного Суду, враховуються іншими судами при застосуванні таких норм права.

Згідно з ч. 5 ст. 242 КАС України при виборі і застосуванні норми права до спірних правовідносин суд враховує висновки щодо застосування норм права, викладені в постановах Верховного Суду.

За таких обставин чинне законодавче регулювання передбачає, що при вирішенні питання про поновлення пропущеного процесуального строку, визначеного у ч. 1 ст. 361 КАС України, адміністративний суд так чи інакше буде зобов'язаний керуватися висновком Верховного Суду щодо застосування цієї норми, що був сформований у постанові від 18.01.2024 у справі № 520/10732/21.

У той же час потреба у законодавчому закріпленні критеріїв «поважності» причин пропуску процесуального строку залишається нагальною, і вказане питання вже протягом тривалого часу є предметом для дискусії в науковому середовищі, що потребує більш детального та глибокого вивчення.

У результаті проведеного аналізу НААУ підтримує запропоновані зміни у повному обсязі та вважає, що законопроект № 12072 від 27.09.2024 не пов'язаний із будь-якими ризиками для учасників судового процесу в адміністративному судочинстві.

З повагою

**Голова
Національної асоціації адвокатів України,
Ради адвокатів України**

[Підпис] Лідія ІЗОВІТОВА